

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
Факультет здоров'я, фізичного виховання і спорту
Кафедра фізичного виховання і педагогіки спорту

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
О.Б. Жильцов
“ 01 ” 09 2020 року



РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Професійно – педагогічне вдосконалення

Для студентів

Спеціальності: 017 Фізична культура і спорт

Освітнього рівня: перший (бакалаврський)

Освітньої програми: Фізичне виховання

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Протокол № 0708/20
[Підпис] (прізвище, ініціали)
« 01 » 09 2020 р.

Київ - 2020

Розробники:

Гацко Олена Володимирівна, старший викладач кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту Київського університету імені Бориса Грінченка;

Ясько Лілія Володимирівна, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, завідувач кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту Київського університету імені Бориса Грінченка;

Співак Марина Леонідівна, старший викладач кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту Київського університету імені Бориса Грінченка;

Іскра Уляна Володимирівна, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладачі:

Гацко Олена Володимирівна, старший викладач кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту Київського університету імені Бориса Грінченка;

Ясько Лілія Володимирівна, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, завідувач кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту Київського університету імені Бориса Грінченка;

Співак Марина Леонідівна, старший викладач кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту Київського університету імені Бориса Грінченка;

Іскра Уляна Володимирівна, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту

Протокол від 30.08.2020 р. № 1

Завідувач кафедри _____ Л.В. Ясько
(підпис)

Робочу програму погоджено з керівником освітньої програми 017.00.01 «Фізичне виховання»

30.08.2020 р.

Керівник освітньої програми _____ (Л.В.Ясько)
(підпис)

Робочу програму перевірено
_____.2020 р.

Заступник директора/декана _____ (О.С. Комоцька)
(підпис)

Проланговано :

На 20__/20__ н.р _____ (_____) . «__» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р _____ (_____) . «__» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання				
	Заочна				
Вид дисципліни	обов'язкова				
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська				
Загальний обсяг кредитів/годин	10 / 300				
Курс	1	2	2	3	3
Семестр	2	3	4	5	6
Кількість модулів	1	1	1	1	1
Обсяг кредитів	2	2	2	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60	60	60	60
Аудиторні	8	8	8	8	8
Модульний контроль	-	-	-	-	-
Семестровий контроль	-	-	-	-	-
Самостійна робота	52	52	52	52	52
Форма семестрового контролю	-	-	залік	-	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – здійснити підготовку компетентного конкурентоспроможного фахівця в галузі фізичного виховання із широким доступом до працевлаштування, підготувати вчителів фізичної культури та надати студентам поглиблені знання, практичні уміння та навички організації, викладання легкої атлетики, спортивних ігор, гімнастики, варіативний модуль яких входить до варіативної складової навчальної програми з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів.

Завдання дисципліни:

1. Формування здатності до самоосвіти у форматі «самоосвіта протягом усього життя», здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку. Здатність визначити актуальні напрямки професійного вдосконалення та шляхом самостійного навчання освоїти нові області. Здатність до побудовування концептуальних положень щодо ефективної фахової самопрезентації у сфері фізичної культури і спорту.
2. Формування здатності використовувати під час навчання та виконання професійних завдань систему знань з теорії і методики фізичного виховання. Продемонструвати розуміння та вміння використовувати в практичній діяльності знання анатомо-морфологічних, фізіологічних, біохімічних, психологічних особливостей формування адаптації організму людини до фізичних навантажень різної спрямованості; впливу фізкультурно-спортивної діяльності на стан учнів (з урахуванням їх статі, віку, рівня фізичного стану та інших особливостей), сприяючи їх фізичному розвитку та зміцненню здоров'я. Володіти знаннями щодо гігієнічних вимог до проведення занять з метою підвищення їх ефективності; принципами, засобами та методами фізичного виховання; основами навчання рухових дій та методикою розвитку рухових якостей учня.

3. Результати навчання за дисципліною

1. Випускник демонструє здатність здійснювати загальноосвітній процес, проводити навчальні заняття з учнями освітніх організацій та оцінювати їх ефективність; організовувати та здійснювати позаурочну фізкультурно-спортивну роботу.
2. Випускник демонструє усвідомлене використання засобів фізичної культури як фактора відновлення працездатності, забезпечення активного довголіття, формування здоров'яформуючої та здоров'язберігаючої поведінки.
3. Випускник демонструє здатність продемонструвати знання техніки фізичних вправ з різних видів спорту, методики навчання та особливостей організації спортивно-масових заходів з базових видів спорту, що забезпечують оволодіння життєво необхідними руховими навичками (гімнастика, легка атлетика, плавання, спортивні ігри).
4. Випускник демонструє вміння оцінювати фізичні якості та функціональний стан осіб, що тренуються, адекватно підбирати засоби та методи рухової активності.

4. Структура навчальної дисципліни

Додаток

Тематичний план для заочної форми навчання 1курс/ 2 семестр

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Методика проведення уроку з баскетболу. Правила та організація проведення змагань							
Тема 1. Структура методики навчання спортивних ігор.	2	2					
Тема 2. Організація і методика проведення уроку з фізичної культури	20		2				18
Тема 3. Вдосконалення методики навчання основним технічним прийомам нападу, захисту гри баскетбол	20			2			18
Тема 4. Організація та проведення змагань з баскетболу.	18			2			16
Разом	60	2	2	4			52

Тематичний план для заочної форми навчання 2 курс/3 семестр/4 семестр

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 2. Методика проведення уроку з легкої атлетики, гімнастики. Правила та організація проведення змагань							
Тема 1. Вдосконалення методики навчання легкоатлетичних та гімнастичних вправ	20		2				18
Тема 2. Проведення уроку з легкої атлетики засобами «Дитячої легкої атлетики»	16			2			14
Тема 3. Організація та проведення змагань з легкої атлетики	16			2			14
Тема 4. Проведення уроку з гімнастики по частинам в 1-4, 5-9 і 10-11 класах	8			2			6

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Разом	60		2	6			52
Змістовий модуль 3. Методика проведення уроку з волейболу, гандболу. Правила та організація проведення змагань							
Тема 1. Основи методики навчання прийомам техніки і тактики гри волейбол, гандбол	2		2				
Тема 2. Методика навчання прийомам техніки і тактики гри волейбол, гандбол	20			2			18
Тема 3. Методика написання плану конспекту. Проведення уроку з волейболу, гандболу в 1-4, 5-9, 10-11 класах	20			2			18
Тема 4. Організація та проведення змагань з волейболу, гандболу	18			2			16
Разом	60		2	6			52

**Тематичний план для заочної форми навчання
(3 курс / 5 семестр / 6 семестр)**

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 4. Методика проведення уроку з елементами футболу, бадмінтону. Правила та організація проведення змагань							
Тема 1. Методика навчання основним технічним прийомам і тактичним діям гри у футбол	14		2				12
Тема 2. Методика навчання основним техніко-тактичним діям гри у бадмінтон	16			2			14
Тема 3. Методика написання плану конспекту і проведення уроку з футболу, бадмінтону	14			2			12
Тема 4. Організація та проведення змагань з футболу, бадмінтону.	16			2			14
Разом	60		2	6			52
Змістовий модуль 5. Методика проведення уроку у спеціальній медичній групі.							

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Методика проведення уроку з плавання. Правила та організація проведення змагань							
Тема 1. Організація уроку фізичної культури у спеціальній медичній групі. Показання та протипоказання до фізичних навантажень при різних функціональних порушеннях та захворюваннях. Самоконтроль.	14			2			12
Тема 2. Проведення уроку фізичної культури для учнів спеціальних медичних груп, які мають різні вади та захворювання. Вправи для профілактики та корекції вад постави та плоскостопості школярів різного віку. Вправи дихальної гімнастики.	16			2			14
Тема 3. Методика проведення окремих частин уроку з плавання. Зміст програмного матеріалу за модулем «Плавання». План-конспект уроку.	14			2			12
Тема 4. Програма навчання плаванню для учнів 1-4 класу. Правила та суддівство змагань з плавання. Регламент змагань.	16			2			14
Разом	60			8			52

Програма навчальної дисципліни (заочна)

Курс I, 2 семестр

Змістовий модуль 1. Методика проведення уроку з баскетболу. Правила та організація проведення змагань

Лекція №1. Структура методики навчання спортивних ігор.

Основні питання / ключові слова: етап початкового вивчення, поглибленого розумування, закріплення і вдосконалення, інтеграція ігрових навичок і якостей у грі та змаганнях). Рухові вміння, навички і супервміння.

1. Зганяйко Г.В. Баскетбол (теорія і методика навчання): навчально- методичний посібник. – Черкаси. – 2009. – 101 с.

2. Поплавський Л.Ю. Баскетбол. — К.: Олімпійська література, 2004. — 447 с.

Семінарське заняття №1. Організація і методика проведення уроку з фізичної культури. Основні питання / ключові слова: виховні, оздоровчі, освітні завдання

уроку, конспект уроку, методи управління діяльності учнів на уроці. Особливості проведення підготовчої, основної і заключної частини уроку з баскетболу.

Рекомендована література

1. Арєф'єв В.Г., Єдинак Г.А. Фізична культура в школі (молодому спеціалісту). – «Абетка- Нова», Кам'янець-Подільський. 2001. – 384 с.
2. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів 1 – 4 класи.
3. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. і Шияна Р.Б. (1-2 класи, НУШ). Код доступу:
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2019/11/1-2-dodatki.pdf>
4. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів 5 – 9 класи.
5. Поцілуйко М.В. Методика навчання елементів гри в баскетбол учнів 5 класів. – Іллінці, 2014. – 30 с.
6. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів 10 – 11 класи.

Практичне заняття 1. Вдосконалення методики навчання основним технічним прийомам нападу, захисту гри баскетбол.

Основні питання / ключові слова: Основні прийоми техніки нападу: - стійка баскетболіста; - переміщення;- зупинки;- ведення м'яча;- ловля м'яча;- передача м'яча;- кидки в кошик і добивання м'яча;- фінти;- заслони;- повороти і обманні рухи; - боротьба за м'яч, що не потрапив у кошик.

Рекомендована література

1. Зганяйко Г.В. Баскетбол (теорія і методика навчання): навчально- методичний посібник. – Черкаси. – 2009. – 101 с.
2. Поплавський Л.Ю. Баскетбол. — К.: Олімпійська література, 2004. — 447 с.

Практичне заняття 2. Організація та проведення змагань з баскетболу. Основні питання / ключові слова: змагання з баскетболу; правила гри в баскетбол, жести судді.

Рекомендована література

1. Офіційні Правила Баскетболу 2018. Код доступу:
http://i.fbu.kiev.ua/1/files/global/1%D0%BA%D0%B0%D1%82/Pravila_2019_Final_31_01_19.pdf
2. Баскетбол. Вікіпедія. Код доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>

Курс II, 3 семестр

Змістовий модуль 2. Методика проведення уроку з легкої атлетики, гімнастики. Правила та організація проведення змагань

Семінарське заняття №1. Вдосконалення методики навчання легкоатлетичних та гімнастичних вправ. Основні питання / ключові слова: засоби навчання, методи, методика навчання

Рекомендована література

1. Арєф'єв В.Г., Єдинак Г.А. Фізична культура в школі (молодому спеціалісту). – «Абетка- Нова», Кам'янець-Подільський. 2001. – 384 с.
2. Арєф'єв В.Г. Теорія та методика викладання гімнастики / В.Г. Арєф'єв, В. Ф. Шегімага, І. А. Терещенко. – Кам'янець-Подільський : ПП «Вид-во «ОПЮМ», 2012. – 288 с.
3. Гацко О.В., Дерека Т.Г., Гнутова Н.П. Легкоатлетичні вправи: навчально-методичний посібник. – Київський університет імені Бориса Грінченка. – Київ, 2017р. – 148с.
4. Гімнастична термінологія : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів фізичного виховання і спорту / Ю.М. Салямін, І.А. Терещенко, С.П. Прокопюк, Т.М. Левчук. – Київ : Олімпійська література, 2010. – 144 с.
5. Стройові та загальнорозвиваючі вправи : методичний посібник / укл. П.І. Євстратов. – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2009. – 68 с.
4. Худолій О.М. Основи методики викладання гімнастики : навчальний посібник: в 2 т. / О.М. Худолій. – Харків : ОВС, 2008. – Т. 1. – 408 с.; Т. 2. – 464 с.

Практичне заняття 1. Проведення уроку з легкої атлетики засобами «Дитячої легкої атлетики». Основні питання / ключові слова: Проведення уроку засобами «Дитячої легкої атлетики» для учнів 7-8 років та 9-10 років.

Рекомендована література

1. Гацко О.В., Дерека Т.Г., Гнутова Н.П. Легкоатлетичні вправи: навчально-методичний посібник. – Київський університет імені Бориса Грінченка. – Київ, 2017р. – 148с.
2. Проект «Дитяча легка атлетика IAAF» [Електронний ресурс]. Офіційний сайт – Режим доступу:http://man.gov.ua/ua/news/education_news/v-ukrayini-realizuyut-proekt-dityacha-legka-atletika-iaaf

Практичне заняття 2. Організація та проведення змагань з легкої атлетики

Основні питання / ключові слова: правила та суддівство змагань з легкої атлетики, регламент змагань з легкої атлетики в школі.

Рекомендована література

1. Правила змагань IAAF 2016 - 2017р. Режим доступу: https://fla-kyiv.org.ua/files/IAAF_Competition_Rules_2016-2017_ua.pdf
2. Вікіпедія. Офіційний сайт. Код доступу: <https://ru.wikipedia.org/wiki/>
3. Регламент змагань. Код доступу: http://uaf.org.ua/images/otherdocuments/calendar/2019/2019.01.11-12_kyiv/2019.01.11-12_reglament.pdf

Практичне заняття 3. Проведення уроку з гімнастики по частинам в 1-4, 5-9 і 10-11 класах.

Проведення підготовчої, основної, заключної частини уроку з гімнастики.

Рекомендована література

1. Арєф'єв В.Г., Єдинак Г.А. Фізична культура в школі (молодому спеціалісту). – «Абетка- Нова», Кам'янець-Подільський. 2001. – 384 с.
2. Арєф'єв В.Г. Методика викладання гімнастики в I-IV класах / В.Г. Арєф'єв, В.Ф. Шегімага, Н.Д. Михайлова. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2007. – 98 с.
3. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів 1 – 4 класи.
4. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. і Шияна Р.Б. (1-2 класи, НУШ). Код доступу:
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2019/11/1-2-dodatki.pdf>
5. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів 5 – 9 класи.
6. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів 10 – 11 класи.
7. Техніка гімнастичних вправ: навч.-метод. посібник / укл. П.І. Євстратов, Я.І. Виклюк, О.Д. Гауряк, С.В. Мединський. - Чернівці: Рута, 2004. - 80 с.
8. Худолій О.М. Основи методики викладання гімнастики : навчальний посібник: в 2 т. / О.М. Худолій. – Харків : ОВС, 2008. – Т. 1. – 408 с.; Т. 2. – 464 с.

Курс II, 4 семестр

Змістовий модуль 3. Методика проведення уроку з волейболу, гандболу. Правила та організація проведення змагань

Семінарське заняття №1. Основи методики навчання прийомам техніки і тактики гри волейбол, гандбол.

Основні питання / ключові слова: методика навчання (термінологія, структура, методи навчання, засоби навчання). Прийоми техніки і тактики гри волейбол. Методика навчання прийомам техніки і тактики гри волейбол. методика навчання (термінологія, структура, методи навчання, засоби навчання). Прийоми техніки і тактики гри гандбол. Методика навчання прийомам техніки і тактики гри гандбол.

Рекомендована література:

1. Носко М.О., Архіпов О.А., Жула В.П. Волейбол у фізичному вихованні студентів [підручник]. – К.:«МП Леся», 2015. – 396 с.
2. Тучинська Т. А., Руденко С. В.. Волейбол: навчально-методичний посібник. – Черкаси: ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2014. – 76 с.
3. Прозар М.В., Козак Є.П. Теорія і методика викладання спортивних ігор (волейбол): навчальний посібник [для факульт. фіз. вих. і сп. вищих навч. закладів] /. – Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2015. – 232 с.
4. Письменний О. М. Навчання техніки волейболу в закладах освіти: методичні рекомендації. – Кривий Ріг: КП ДВНЗ «Криворізький національний університет», 2016. – 40 с.
5. Офіційні волейбольні правила 2013–2016: схвалені тридцять третім конгресом ФІВА. –К., 2012. –83с.
6. Всесвітня федерація волейболу. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.fivb.com>
7. Федерація волейболу України. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.fvu.in.ua>

8. Тищенко В.О.. Гандбол : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – Запоріжжя. 2014. – 232 с. з іл.
9. Драчук А.І. Теорія і методика викладання гандболу: Навчальний посібник. 2-е вид., доповн. і переробл. – Вінниця, 2011. – 154 с.
10. Кушнірюк С.Г., Осіпов В.М. Спортивно-педагогічне вдосконалення: гандбол: [посібник для студ. вищ. навч. закл. фіз.вих., спорту і здоров'я людини]. Берд. держ. пед. ун-т. – Бердянськ, 2013. – 290 с.
11. Офіційні гандбольні правила 2016: схвалені Міжнародною федерацією гандболу. –К., 2016. 100 с.
12. Федерація гандболу України. Офіційний сайт. Код доступу: <https://handball.net.ua/>
13. Всесвітня федерація гандболу. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.ihf.info/>

Практичне заняття 1. Методика навчання прийомам техніки і тактики гри волейбол, гандбол. Основні питання / ключові слова: методика навчання (термінологія, структура, методи навчання, засоби навчання). Прийоми техніки і тактики гри волейбол. Методика навчання прийомам техніки і тактики гри волейбол. Методика навчання (термінологія, структура, методи навчання, засоби навчання). Прийоми техніки і тактики гри гандбол. Методика навчання прийомам техніки і тактики гри гандбол.

Рекомендована література:

Рекомендована література:

1. Носко М.О., Архіпов О.А., Жула В.П. Волейбол у фізичному вихованні студентів [підручник]. – К.:«МП Леся», 2015. – 396 с.
2. Тучинська Т. А., Руденко Є. В.. Волейбол: навчально-методичний посібник. – Черкаси: ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2014. – 76 с.
3. Прозар М.В., Козак Є.П. Теорія і методика викладання спортивних ігор (волейбол): навчальний посібник [для факульт. фіз. вих. і сп. вищих навч. закладів] /. – Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2015. – 232 с.
4. Письменний О. М. Навчання техніки волейболу в закладах освіти: методичні рекомендації. – Кривий Ріг: КП ДВНЗ «Криворізький національний університет», 2016. – 40 с.
5. Офіційні волейбольні правила 2013–2016: схвалені тридцять третім конгресом ФІВА. –К., 2012. –83с.
6. Всесвітня федерація волейболу. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.fivb.com>
7. Федерація волейболу України. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.fvu.in.ua>
8. Тищенко В.О.. Гандбол : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – Запоріжжя. 2014. – 232 с. з іл.
9. Драчук А.І. Теорія і методика викладання гандболу: Навчальний посібник. 2-е вид., доповн. і переробл. – Вінниця, 2011. – 154 с.
10. Кушнірюк С.Г., Осіпов В.М. Спортивно-педагогічне вдосконалення: гандбол: [посібник для студ. вищ. навч. закл. фіз.вих., спорту і здоров'я людини]. Берд. держ. пед. ун-т. – Бердянськ, 2013. – 290 с.
11. Офіційні гандбольні правила 2016: схвалені Міжнародною федерацією гандболу. –К., 2016. 100 с.
12. Федерація гандболу України. Офіційний сайт. Код доступу: <https://handball.net.ua/>

13. Всесвітня федерація гандболу. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.ihf.info/>
Практичне заняття 2. Методика написання плану конспекту. Проведення уроку з волейболу, гандболу в 1-4, 5-9, 10-11 класах. Основні питання / ключові слова: Проведення підготовчої, основної, заключної частини уроку з волейболу, гандболу.

Рекомендована література

1. Арєф'єв В.Г., Єдинак Г.А. Фізична культура в школі (молодому спеціалісту). – «Абетка- Нова», Кам'янець-Подільський. 2001. – 384 с.
2. Бєляєв А. В. Волейбол на уроке физической культуры / А. В. Бєляєв. –М.: СпортАкадемПресс, 2003. –144 с. – (Серия «Физическая культура и спорт в школе».
3. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів 1 – 4 класи.
4. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. і Шияна Р.Б. (1-2 класи, НУШ). Код доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2019/11/1-2-dodatki.pdf>
5. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів 5 – 9 класи.
6. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів 10 – 11 класи.
7. Гандбол. Программа для системы дополнительного образования детей /Под ред. Игнатъевой В.Я., Петрачевой И.В. – М., 2003. – 116 с.

Практичне заняття 3. Організація та проведення змагань з волейболу, гандболу. Основні питання / ключові слова: види змагань. Організація та проведення змагань з волейболу, гандболу. Місце змагань в навчальному процесі. Зміст діючих офіційних правил та останні зміни в них. Формування вмінь та навичок по складанню положення про змагання з волейболу, гандболу календарі, заявки, кошторис.

Рекомендована література:

1. Офіційні волейбольні правила 2013–2016: схвалені тридцять третім конгресом ФІВА. –К., 2012. –83с.
2. Всесвітня федерація волейболу. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.fivb.com>
3. Федерація волейболу України. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.fvu.in.ua>
4. Офіційні гандбольні правила 2016: схвалені Міжнародною федерацією гандболу. –К., 2016. 100 с.
5. Федерація гандболу України. Офіційний сайт. Код доступу: <https://handball.net.ua/>
6. Всесвітня федерація гандболу. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.ihf.info/>

Курс III, 5 семестр

Змістовий модуль 4. Методика проведення уроку з елементами футболу, бадмінтону. Правила та організація проведення змагань

Семінарське заняття 1. Методика навчання основним технічним прийомам і тактичним діям гри у футбол. Основні питання / ключові слова: Методика навчання прийомам техніки гри у нападі і захисті. Комплекси вправ.

Амплуа гравців. Позиції гравців. Індивідуальні, групові, командні дії гравців у нападі та захисті у грі футбол.

Рекомендована література

1. Єрмоленко О. В., Єрмоленко М. В.. Методика проведення практичних і самостійних занять зі спортивних ігор : [посібник]. Краматорськ : ДДМА, 2016. – 75 с.
2. Віхров К.Л. Футбол у школі. [навчально-метод. посібник]. Київ: Комбі ЛТД; 2002. 256 с.
3. Шевченко А., Ніколаєнко В. Удосконалення системи підготовки кваліфікованого спортивного резерву у футболі. Молодіжний науковий вісник Східноєвроп. нац. ун-ту імені Лесі Українки. - 2015. №18
4. Федерація футболу України. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.ffu.ua/>
5. Всесвітня федерація футболу. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.fifa.com/>

Практичне заняття 1. Методика навчання основним техніко-тактичним діям гри у бадмінтон. Основні питання / ключові слова: вправи для навчання техніко-тактичним діям в бадмінтон.

Рекомендована література

1. Бадмінтон в системі фізичного виховання студентської молоді: методичні вказівки / В.М. Мачнев. - Оренбург: ГОУ ОДУ, 2003. - 27 с.
2. Гра бадмінтон / А.В. Щербаков., Н.І. Щербакова: навчально-методичне видання. - М.: ТОВ «Цивільний союз», 2009. - 121 с.
3. Турманідзе В.Г. Вчимося грати в бадмінтон / В.Г. Турманідзе., А.В. Турманідзе. - М.: Чисті ставки, 2009. - 32с.: ил. - (Бібліотека «Першого вересня». Серія «Спорт в школу» вип. 25).
4. Турманідзе В.Г. Методичні та біологічні основи розвитку силових здібностей бадмінтоністів: навчальний посібник / В.Г. Турманідзе, С.Н. Якименко, А.В. Турманідзе. - Омськ: Изд-во Ом. держ. ун-ту, 2011. - 140 с.: ил.

Практичне заняття 2. Методика написання плану конспекту і проведення уроку з футболу, бадмінтону. Основні питання / ключові слова: Проведення підготовчої, основної, заключної частини уроку з футболу

Рекомендована література

1. Ареф'єв В.Г., Єдинак Г.А. Фізична культура в школі (молодому спеціалісту). – «Абетка- Нова», Кам'янець-Подільський. 2001. – 384 с.
2. Віхров К.Л. Футбол у школі: навч. метод. посібник. – К.: Комбі ЛТД, 2002. – 256 с.
3. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів 1 – 4 класи.
4. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. і Шияна Р.Б. (1-2 класи, НУШ). Код доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2019/11/1-2-dodatki.pdf>

5. Соломонко В. В., Лісенчук Г. А., Соломонко О. В., Пилипенко В. О. Футбол у школі : посіб. для вчителів і школярів. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К. : Навчальний друк, 2014. – 296 с.
6. Столітенко Є.В. Фізичне виховання учнів 1-11 класів у процесі занять футболом. [навчально-метод. посібник]. Київ: ТОВ ВБ «Аванпост-Прим»; 2011. 300 с.
7. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів 5 – 9 класи.
8. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів 10 – 11 класи.
9. Методика викладання бадмінтону в школі (5-11кл.): метод. розробка. / Ю.М.Шибасєва. – ГІМНАЗІЯ №1798 «ФЕНІКС». – 43 с.

Практичне заняття 3. Організація та проведення змагань з футболу, бадмінтону.

Основні питання / ключові слова: Види змагань. Зміст діючих офіційних правил та останні зміни в них. Формування вмій та навичок по складанню регламента, положення про змагання по футболу, бадмінтону, календаря, заявки. Практикум по заповненню протоколу гри. Спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.

Рекомендована література

1. Офіційні футбольні правила 2019/2020: схвалені IFAB. –К., 2019. 246 с.
2. Всесвітня федерація футболу. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.fifa.com/>
3. Федерація футболу України. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.ffu.ua/>
4. Бадмінтон. Вікіпедія. Код доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>
5. Правила гри у бадмінтон. Код доступу: <https://ubf.com.ua/pravila-gri-u-badminton/>

Курс III, 6 семестр

Змістовий модуль 5. Методика проведення уроку у спеціальній медичній групі. Методика проведення уроку з плавання. Правила та організація проведення змагань

Практичне заняття №1. Організація уроку фізичної культури у спеціальній медичній групі.

Основні питання / ключові слова: структура уроку, особливості дозування фізичних навантажень, розробка плану-конспекту уроку фізичної культури в спеціальній медичній групі.

Рекомендована література

1. Теорія і методика фізичного виховання: підруч. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту: у 2 т. / [за ред. Т.Ю. Круцевич]. – Київ: Олімп. л-ра, 2017. – Т. 2. – 448 с.
2. Фізична культура. Навчальна програма для спеціальних медичних груп загальноосвітніх навчальних закладів I ступеня. В.І. Майєр. – Київ. 2005. – 38 с.
3. Теорія, методика та організація фізичного виховання у спеціальній медичній групі : навч. посіб. / І.Р. Бондар. – Л.: ЛДУФК, 2013. – 170 с.

4. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 1.– Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. – 272 с.

Практичне заняття №2. Проведення уроку фізичної культури для учнів спеціальних медичних груп, які мають різні вади та захворювання.

Основні питання / ключові слова: функціональні порушення, захворювання, медичні показання і протипоказання при окремих порушеннях, розробка комплексів фізичних вправ для профілактики та корекції вад і порушень.

Рекомендована література

1. Теорія і методика фізичного виховання: підруч. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту: у 2 т. / [за ред. Т.Ю. Круцевич]. – Київ: Олімп. л-ра, 2017. – Т. 2. – 448 с.
2. Фізична культура. Навчальна програма для спеціальних медичних груп загальноосвітніх навчальних закладів I ступеня. В.І. Майер. – Київ. 2005. – 38 с.
3. Т.Ю. Круцевич. Контроль у фізичному вихованні дітей, підлітків і молоді : навч. посіб. / Т. Ю. Круцевич, М.І. Воробйов, Г. В. Безверхня. – К. : Олімп. л-ра, 2011. – 224 с.
4. Теорія, методика та організація фізичного виховання у спеціальній медичній групі : навч. посіб. / І.Р. Бондар. – Л.: ЛДУФК, 2013. – 170 с.

Практичне заняття 3. Методика проведення окремих частин уроку з плавання. Зміст програмного матеріалу за модулем «Плавання». План-конспект уроку.

Основні питання / ключові слова: підготовка викладача до заняття, розминка, імітаційні вправи на суходолі, вправи з нерухоною опорою та рухоною опорою, вправи, що виконуються у безопорному стані, ігри та розваги у воді.

Рекомендована література

1. Деревянко В.В., Сілкова В.О., Перець Т.О., Силантьєв Д.О. Плавання в школі. Методичний посібник для вчителів фізичної культури загальноосвітніх навчальних закладів. - К.: Самміт-книга, 2012. – 176 с.
2. Булгакова Н.Ж., Попов О.И., Распопова Е.А. Теория и методика плавания. Учебник – изд. 2. - М.: Академия, 2014. – 320 с.
3. Деревянко В.В. , Семененко В.П., Сілкова В.О. НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ для загальноосвітніх навчальних закладів 5–9 класи (варіативний модуль «Плавання»), 12 с.

Практичне заняття 4. Програма навчання плаванню для учнів 1-4 класу. Правила та суддівство змагань з плавання. Регламент змагань.

Основні питання / ключові слова: правила змагань з плавання, суддя, документація, необхідна для проведення змагань з плавання.

Рекомендована література

1. Деревянко В.В., Сілкова В.О., Перець Т.О., Силантьєв Д.О. Плавання в школі. Методичний посібник для вчителів фізичної культури загальноосвітніх навчальних закладів. - К.: Самміт-книга, 2012. – 176 с.
2. Булгакова Н.Ж., Попов О.И., Распопова Е.А. Теория и методика плавания. Учебник – изд. 2. - М.: Академия, 2014. – 320 с.

3. Федерація плавання України. Офіційний сайт. Код доступу:

<http://usf.org.ua/>

4. Європейська ліга водних видів спорту. Офіційний сайт. Код доступу:

<http://www.len.eu/>

5. Міжнародна федерація водних видів спорту. Офіційний сайт. Код доступу:

<http://www.fina.org/>

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів 1/2, 2/3, 2/4, 3/5, 3/6

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Відвідування семінарських	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Відвідування практичних занять	1	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10	1	10	1	10	1	10
Робота на практичному занятті	10	2	20	3	30	3	30	3	30	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи	5	10	50	14	70	10	50	14	70	8	45
Разом			84		114		94		114		89
Максимальна кількість балів ЗМ 1: 84											
Максимальна кількість балів ЗМ 2: 114											
Максимальна кількість балів ЗМ 3: 94											
Максимальна кількість балів ЗМ 4: 114											
Максимальна кількість балів ЗМ 5: 89											
Розрахунок коефіцієнта: $84+114+94=292:100=2,92$											
Розрахунок коефіцієнта: $114+89=203/60=3,38$											

6.3. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Завдання для самостійної роботи подаються письмово, у вигляді доповіді.

Кожна робота оцінюється від 1-5 балів.

Тематика завдань для самостійної роботи 1 курс/2 семестр (баскетбол):

Змістовий модуль 1. Методика проведення уроку з баскетболу. Правила та організація проведення змагань

1. Засоби навчання технічних прийомів у грі баскетбол.

2. Зміст програмного матеріалу з баскетболу, який включений до шкільної програми з фізичної культури для обраного класу.

3. План – конспект уроку з баскетболу для обраного класу.

4. Організація та проведення змагань з баскетболу (скласти регламент (положення) змагань з баскетболу для учнів школи (першість школи, районні змагання) - один на вибір) / за завданням.

5 – 10. Тестові завдання до модуля 1.

Тематика завдань для самостійної роботи 2 курс/3 семестр (легка атлетика, гімнастика):

Змістовий модуль 2. Методика проведення уроку з легкої атлетики, гімнастики. Правила та організація проведення змагань

1. Засоби навчання гімнастичних та легкоатлетичних вправ

2. Зміст програмного матеріалу з легкої атлетики, гімнастики, який включений до шкільної програми з фізичної культури (виписати зміст програмного матеріалу з легкої атлетики для обраного класу).

3. Організація та проведення змагань з легкої атлетики (скласти регламент змагань з легкої атлетики для учнів школи).

4. Підібрати загальнорозвиваючі ігрові вправи з ходьбою і стрибками для учнів 1-4 класів; комплекси загальнорозвиваючих вправ з предметами (стрічка, скакалка, палиця, обруч) / один на вибір для учнів 5-9 класів; комплекс вправ на розвиток гнучкості (дівчата), комплекс вправ з гантелями, силові вправи з гантелями (хлопці) для учнів 10-11 класів.

5. Акробатичні вправи (скласти комбінацію акробатичних вправ, не менше 5 елементів, для учнів 1-4, 5-9, 10-11 класів, використовуючи програму з фізичної культури).

6 – 10. Тестові завдання до самостійної роботи (легка атлетика).

11 – 14. Тестові завдання до самостійної роботи (гімнастика).

Тематика завдань для самостійної роботи 2 курс/4 семестр (волейбол, гандбол):

Змістовий модуль 3. Методика проведення уроку з волейболу. Правила та організація проведення змагань

1. Засоби навчання технічних прийомів гри волейбол (підготувати комплекс з 5 вправ для удосконалення одного прийому техніки гри волейбол у нападі / за завданням).

2. Засоби навчання технічних прийомів гри волейбол (підготувати комплекс з 5 вправ для удосконалення одного прийому техніки гри волейбол у захисті / за завданням).

3. Засоби навчання технічних прийомів гри гандбол (підготувати комплекс з 5 вправ для удосконалення одного прийому техніки гри гандбол у нападі / за завданням).

4. Засоби навчання технічних прийомів гри гандбол (підготувати комплекс з 5 вправ для удосконалення одного прийому техніки гри гандбол у захисті / за завданням).

5. Методика написання плану-конспекту. Проведення уроку з волейболу в 1-4, 5-9, 10-11 класах. (підготувати скорочений план-конспект уроку з волейболу для учнів обраного класу / за завданням).

6. Методика написання плану-конспекту. Проведення уроку з гандболу в 1-4, 5-9, 10-11 класах. (підготувати скорочений план-конспект уроку з гандболу для учнів обраного класу / за завданням).

7. Методика написання плану-конспекту. Проведення уроку з волейболу в 1-4, 5-9, 10-11 класах. (підготувати конспект трьох рухливих ігор з м'ячем з елементами волейболу для учнів 1-4 класів або трьох естафет з м'ячем з елементами волейболу для учнів 5-9 класів).
8. Методика написання плану-конспекту. Проведення уроку з гандболу в 1-4, 5-9, 10-11 класах. (підготувати конспект трьох рухливих ігор з м'ячем з елементами гандболу для учнів 1-4 класів або трьох естафет з м'ячем з елементами гандболу для учнів 5-9 класів).
9. Організація та проведення змагань з волейболу (підготувати Положення про проведення шкільних змагань з волейболу / за завданням).
10. Організація та проведення змагань з гандболу (підготувати Положення про проведення шкільних змагань з гандболу / за завданням).

Тематика завдань для самостійної роботи 3 курс/5 семестр (футбол, бадмінтон):
Змістовий модуль 4. Методика проведення уроку з елементами футболу, бадмінтону. Правила та організація проведення змагань

1. Засоби навчання технічних прийомів у грі футбол, бадмінтон (підібрати до 5 вправ для навчання до запропонованих технічних прийомів гри футбол)
2. Зміст програмного матеріалу з футболу, бадмінтону, який включений до шкільної програми з фізичної культури для обраного класу.
3. Підібрати 2-3 ігри для навчання техніки футболу відповідно віковим особливостям учнів.
4. Підібрати 5 вправ для розвитку рухливості та сили кисті і вправи для розвитку рухових якостей (*5 вправ по розвитку орієнтування в просторі, 5 вправ для розвитку рівноваги, 5 вправ на розвиток спритності і швидкості рухів, 5 вправ на розвиток гнучкості, сили, витривалості, 5 вправ з набивним м'ячем*).
5. Організації і проведення змагань з футболу (скласти регламент змагань на першість району «Шкіряний м'яч» або «Шкільна футбольна ліга»).
6. Організації і проведення змагань з бадмінтону (скласти регламент змагань на першість школи).
- 7 – 10. Тестові завдання до самостійної роботи (футбол).
- 11 – 14. Тестові завдання до самостійної роботи (бадмінтон).

Тематика завдань для самостійної роботи 3 курс/6 семестр (СМГ, плавання):
Змістовий модуль 5. Методика проведення уроку у спеціальній медичній групі.
Методика проведення уроку з плавання. Правила та організація проведення змагань

1. Описати показання та протипоказання до фізичних навантажень при різних функціональних порушеннях та захворюваннях.
2. Скласти щоденник самоконтролю учня, який відноситься до спеціальної медичної групи.
3. Скласти комплекси вправ для профілактики та корекції вад постави та плоскостопості школярів різного віку.
4. Скласти комплекси вправ дихальної гімнастики для учнів спеціальної медичної групи.
5. Скласти план – конспект уроку з плавання за персональною темою (з переліку). Виписати зміст програмного матеріалу за модулем «Плавання» для обраного класу.

6. Скласти комплекс вправ для освоєння з водним середовищем.
7. Скласти приблизну програму з навчання плаванню для учнів 1-4 класів.
8. Скласти регламент змагань на першість школи з плавання.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Кількість балів	Оцінка
5	представлений матеріал повністю розкриває тему, містить додаткові інформативні відомості або пояснення, оформлено за вимогами
4	тема розкрита достатньо повно, містить виключно інформативний фактаж
3	наявні певні неточності у викладенні матеріалу, містить невідповідності оформлення
2	є неточності у викладенні матеріалу, відсутня логічна послідовність, існують недоліки у оформленні
1	матеріал представлено частково, допущені фактичні помилки в змісті роботи

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма контролю – екзамен.

Умови допуску – 35 і більше балів.

Критерії оцінювання підсумкового письмового тестування:

Оцінка	Кількість балів
Відмінно <i>Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)</i>	36 – 40
Дуже добре <i>Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)</i>	31 – 35
Добре <i>Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)</i>	21 – 30
Задовільно <i>Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5)</i>	16-20

<i>суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)</i>	
Достатньо <i>Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)</i>	11-15
Незадовільно <i>Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)</i>	6-10
Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)</i>	1-5

6.6. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

Баскетбол

1. Пояснити класифікацію прийомів техніки гри баскетбол.
2. Охарактеризувати етапи навчання (мету і завдання, методику навчання).
3. Пояснити класифікацію уроків фізичної культури в школі.
4. Охарактеризувати структуру уроку з баскетболу.
5. Дати характеристику методам організації діяльності учнів на уроці.
6. Пояснити заходи безпеки і правила поведінки на уроках з баскетболу.
7. Пояснити методику навчання ловлі м'яча у грі баскетбол. Представити комплекс вправ.
8. Пояснити методику навчання передачі м'яча у грі баскетбол. Представити і провести комплекс вправ.
9. Пояснити методику навчання ведення м'яча у грі баскетбол. Представити і провести комплекс вправ.
10. Пояснити методику навчання кидка м'яча у грі баскетбол. Представити і провести комплекс вправ.
11. Пояснити методику навчання захисним діям у грі баскетбол. Представити і провести комплекс вправ.
12. Пояснити особливості системи проведення змагань у баскетболі за коловою системою і з вибуванням. Зазначити склад і обов'язки суддівської бригади.

Легка атлетика, гімнастика

1. Охарактеризувати вікові групи і програму по видам в «Дитячій легкій атлетиці».
2. Охарактеризувати заходи безпеки при проведенні уроків з легкої атлетики та гімнастики і правила поведінки учнів на уроці.
3. Охарактеризувати структуру уроку з легкої атлетики, гімнастики.
4. Пояснити методику навчання техніки низького і високого старту, стрибка у довжину з місця, стрибка у довжину з розбігу способом «зігнувши ноги», стрибка у висоту способом «переступання», метання малого м'яча з місця і з розбігу на дальність.

5. Пояснити класифікацію змагань з легкої атлетики. Охарактеризувати суддівську колегію та її обов'язки, календар, положення і програму змагань

6. Охарактеризувати правила змагань з бігу, стрибків, метань.

7. Охарактеризувати принципи навчання гімнастичних вправ, етапи навчання гімнастичних вправ.

8. Пояснити методи, прийоми й умови навчання гімнастичних вправ.

9. Пояснити методику навчання стройових вправ, методику проведення ЗРВ (правила запису ЗРВ).

10. Пояснити методику навчання стійки на лопатках, на голові, на руках

11. Пояснити методику навчання перекиду вперед, назад, опорних стрибків.

12. Пояснити методику навчання на перекладині, на паралельних брусах.

Волейбол, гандбол

1. Пояснити класифікацію прийомів техніки гри волейбол, гандбол.

2. Визначити місце волейболу, гандболу в шкільній програмі з фізичної культури.

3. Сформулювати визначення понять «техніка виконання», «методика навчання», «методи навчання». Пояснити особливості застосування методів навчання для вивчення прийомів техніки гри волейбол, гандбол.

4. Пояснити методику навчання передачі м'яча зверху і знизу, подачі, нападаючого удару у грі волейбол. Представити комплекси вправ.

5. Пояснити методику навчання захисним діям у грі волейбол. Представити і провести комплекс вправ.

6. Надати характеристику діям гравця на майданчику відповідно амплуа у грі волейбол, гандбол.

7. Охарактеризувати особливості індивідуальних, групових, командних дій у грі волейбол.

8. Пояснити загальні особливості прийомів техніки нападу, атаки з різних зон.

9. Пояснити методику навчання ловлі і передачі, ведення, кидка м'яча, у грі гандбол. Представити комплекси вправ.

10. Пояснити методику навчання захисним діям у грі гандбол. Представити і провести комплекс вправ.

11. Охарактеризувати особливості індивідуальних, групових, командних дій у грі гандбол.

12. Пояснити особливості системи проведення змагань з волейболу, гандболу за коловою системою і з вибуванням. Зазначити склад і обов'язки суддівської бригади у волейболі, гандболі.

Футбол

1. Дайте характеристику техніки польового гравця і техніки воротаря.

2. Розкрийте методику написання плану-конспекту уроку з футболу.

3. Пояснити методику навчання ударів по м'ячу, ударів головою, зупинки м'яча ногами, грудьми, головою, ведення м'яча, відволікаючих дій (фінтів), відбирання м'яча.

4. Пояснити методику навчання техніки гри вороторя.
5. Розкрийте техніку безпеки при занятті бадмінтоном.
6. Охарактеризуйте вправи на розвиток фізичних якостей бадмінтоніста.
7. Охарактеризуйте техніко-тактичну підготовку бадмінтоніста.
8. Охарактеризуйте спеціальну фізичну підготовку гравця.
9. Пояснити методику навчання хватки ракетки. Описати методичні вказівки.
10. Охарактеризувати спеціально підготовчі вправи з воланом.
11. Пояснити методику навчання подачі, ударів.
12. Пояснити правила і особливості проведення змагань у футболі та бадмінтоні. Зазначити склад і обов'язки суддівської бригади. Поясніть зміст регламенту змагань з футболу, бадмінтону.

Спеціальна медична група

1. Охарактеризуйте критерії та технологію розподілу школярів на медичні групи, визначте мету і завдання фізичного виховання учнів спеціальної медичної групи (СМГ).
2. Розкрийте механізми впливу фізичних вправ на відновлення здоров'я школярів, надайте класифікацію засобів в СМГ.
3. Розкрийте суть лікарсько-педагогічного контролю у СМГ.
4. Охарактеризуйте структуру уроку фізичної культури у СМГ, поясніть особливості дозування фізичних навантажень.
5. Охарактеризуйте методику розробки плану-конспекту уроку фізичної культури в спеціальній медичній групі.
6. Визначте медичні показання і протипоказання при різних захворюваннях та функціональних порушеннях систем організму школярів.
7. Розробіть комплекс фізичних вправ для профілактики та корекції порушень постави та плоскостопості школярів.
8. Надайте методику навчання правильному диханню на заняттях в СМГ, охарактеризуйте оздоровчо лікувальні системи дихання.
9. Розробіть комплекс вправ для використання при окремих захворюваннях органів дихання школярів СМГ.
10. Охарактеризуйте серцево-судинні захворювання, які є найбільш поширеними серед школярів. Визначте особливості застосування фізичних вправ при окремих захворюваннях серцево-судинної системи (показання та протипоказання).
11. Визначте медичні показання та протипоказання при функціональних порушеннях нервової системи, розробіть комплекс вправ на розслаблення.
12. Охарактеризуйте особливості використання оздоровчих ходьби та бігу з учнями СМГ.
13. Розробіть комплекс фізичних вправ для корекції міопії.
14. Охарактеризуйте медичні показання та протипоказання при функціональних порушеннях системи травлення, розробіть комплекс фізичних вправ для учнів з функціональними порушеннями системи травлення.
15. Визначте поняття ожиріння, охарактеризуйте медичні показання та протипоказання при ожирінні. Надайте правила використання бігу при ожирінні.

16. Розробіть комплекс фізичних вправ для корекції ожиріння.
 17. Визначте медичні показання та протипоказання при цукровому діабеті.

Плавання

1. Розкрийте мету і завдання проходження учнями комплексу вправ з освоєння з водним середовищем.
2. Дайте характеристику групам вправ, що складають комплекс з освоєння з водним середовищем.
3. Охарактеризуйте, що є критеріями для педагога щодо того, що учні успішно пройшли освоєння з водним середовищем і можуть приступати до вивчення способів плавання.
4. Дайте характеристику групам полегшених способів плавання.
5. Поясніть, що є критерієм для педагога щодо того, яку саме груп (групи) полегшених способів плавання рекомендувати конкретному учню як основну.
6. Розкрийте методичну схему вивчення техніки способу плавання.
7. Розкрийте методичну схему вивчення елементу техніки способу плавання.
8. Поясніть методичну схему добору вправ для вивчення окремого елементу техніки способу плавання.
9. Дайте характеристику безпосередній підготовці викладача до проведення заняття з плавання. Інвентар та обладнання, які використовуються на занятті.
10. Розкрийте методику написання плану-конспекту заняття з плавання.
11. Розкрийте особливості написання програми з плавання.
12. Поясніть зміст регламенту змагань з плавання.

6.7. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів	Рейтингова оцінка
Відмінно <i>Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)</i>	90-100	A
Дуже добре <i>Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)</i>	82-89	B
Добре <i>Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)</i>	75-81	C
Задовільно <i>Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)</i>	69-74	D
Достатньо <i>Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)</i>	60-68	E
Незадовільно <i>Знання, виконання недостатні і не задовольняють</i>	35-59	FX

<i>мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)</i>		
Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)</i>	1-34	F

7. Навчально-методична картка дисципліни

I курс/2 Разом: 60 год.: лекції - 2 год., семінарські заняття – 2 год, практ. заняття - 4 год., самостійна робота - 52 год.

II курс/3 Разом: 60 год.: семінарські заняття – 2 год, практичні заняття – 6 год, самостійна робота – 52 год.

II курс/4 Разом: 60 год.: семінарські заняття – 2 год, практичні заняття – 6 год, самостійна робота – 52 год., залік

I курс, 2 семестр, II курс, 3 семестр, 4 семестр

Модулі	Змістовий модуль 1. Методика проведення уроку з баскетболу. Правила та організація проведення змагань – 84 бали		Змістовий модуль 2. Методика проведення уроку з легкої атлетики, гімнастики. Правила та організація проведення змагань - 114 балів			Змістовий модуль 3. Методика проведення уроку з волейболу, гандболу. Правила та організація проведення змагань 94 бали		
Лекції	1							
Теми лекцій	Структура методики навчання спортивних ігор							
Лекції, відвід. (бали)	1							
Семінарські заняття	1		1			1		
Теми семінарських занять	Організація і методика проведення уроку з фізичної культури		Вдосконалення методики навчання легкоатлетичних та гімнастичних вправ			Основи методики навчання прийомам техніки і тактики гри волейбол, гандбол		
Робота на семін. зан.+відвід.	10+1		10+1			10+1		
Практичні заняття	1	2	1	2	3	1	2	3

Теми практичних занять	Вдосконалення методики навчання основним технічним прийомам нападу, захисту	Організація та проведення змагань з баскетболу	Проведення уроку з легкої атлетики засобами «Дитячої легкої атлетики»	Організація та проведення змагань з легкої атлетики	Проведення уроку з гімнастики по частинам в 1-4, 5-9 і 10-11 класах	Методика навчання прийомам техніки і тактики гри волейбол, гандбол	Методика написання плану конспекту. Проведення уроку з волейболу, гандболу в 1-4, 5-9, 10-11 класах	Організація та проведення змагань з волейболу, гандболу
Робота на практич. зан.+відвід.	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1
Самост. роб.	50		70			50		
Підсум. контроль	Залік							

Навчально-методична картка дисципліни

Зкурс/5 Разом: 60 год.: семінарські заняття – 2 год, практ. заняття - 6 год., самостійна робота - 52 год.

Зкурс/6 Разом: 60 год.: практ. заняття - 8 год., самостійна робота - 52 год.

III курс, 5 семестр, 6 семестр

Модулі	Змістовий модуль 4. Методика проведення уроку з елементами футболу, бадмінтону. Правила та організація проведення змагань – 114 бали			Змістовий модуль 5. Методика проведення уроку у спеціальній медичній групі. Методика проведення уроку з плавання. Правила та організація проведення змагань – 89 балів			
Семінарські заняття	1						
Теми семінарських занять	Методика навчання основним технічним прийомам і тактичним діям гри у футбол						
Робота на семін. зан.+відвід. (бали)	10+1						
Практичні заняття	1	2	3	1	2	3	4
Теми практичних занять	Методика навчання основним техніко-тактичним діям гри у бадмінтон	Методика написання плану конспекту і проведення уроку з футболу, бадмінтону	Організація та проведення змагань з футболу, бадмінтону.	Організація уроку фізичної культури у спеціальній медичній групі.	Проведення уроку фізичної культури для учнів спеціальних медичних груп, які мають різні вади та захворювання.	Методика проведення окремих частин уроку з плавання	Правила та суддівство змагань з плавання
Робота на практ. зан.+відвід. (бали)	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1
Самост. роб, (бали)	70			45			
Підсум. контроль	Іспит (40 балів)						

8. Рекомендовані джерела

Основні:

1. Арєф'єв В.Г. Фізична культура в школі / В.Г. Арєф'єв, Г.А. Єднак. – Кам'янець-Подільський: «Абетка-Нова», 2001. – 383 с.
2. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів 1 – 4 класи, 2012. – 50 с
3. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів 5 – 9 класи, 2017. – 427 с.
4. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів 10 – 11 класи, 2017. – 132 с.
5. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. і Шияна Р.Б. (1-2 класи, НУШ). Код доступу:
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2019/11/1-2-dodatki.pdf>

Рекомендована література (змістові модулі 1, 3, 4):

Основна:

1. Мітова ОО, Грюкова ВВ. Баскетбол: історія розвитку, правила гри, методика навчання [навчально-метод. посібник]. Дніпро: «Інновація»; 2016. 194 с.
2. Волошин А. Сушко Р. Баскетбол України [монографія]. – К.:ТОВ «Новий друк», 2019. – 500 с. з іл.
3. Косік М.С. Гандбол. Методика навчання : навч.-метод. посіб. / М. С. Косік. — К.: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2011. — 160 с.
4. Носко М.О., Архипов О.А., Жула В.П. Волейбол у фізичному вихованні студентів [підручник]. – К.:«МП Леся», 2015. – 396 с.
5. Тучинська Т. А., Руденко Є. В.. Волейбол: навчально-методичний посібник. – Черкаси: ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2014. – 76 с.
6. Тищенко В.О.. Гандбол : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – Запоріжжя. 2014. – 232 с. з іл.
7. Драчук А.І. Теорія і методика викладання гандболу: Навчальний посібник. 2-е вид., доповн. і переробл. – Вінниця, 2011. – 154 с.
8. Єрмоленко О. В., Єрмоленко М. В.. Методика проведення практичних і самостійних занять зі спортивних ігор : [посібник]. Краматорськ : ДДМА, 2016. – 75 с.
9. Соломонко В. В., Лісенчук Г. А., Соломонко О. В., Пилипенко В. О. Футбол у школі : посіб. для вчителів і школярів. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К. : Навчальний друк , 2014. – 296 с.

Додаткова:

1. Козіна ЖЛ, Поярков ЮМ, Церковна ОВ, Воробйова ВО. Спортивні ігри: Загальні основи теорії і методики спортивних ігор [навч. посібник]. Харків; 2010; т1. 200 с.
2. Офіційні Правила Баскетболу 2017. Центральне бюро FIBA, 2017. 96 с.
3. Поплавський Л.Ю. Баскетбол [підручник]. Київ: Олімпійська література; 2004. 447 с.

4. Прозар М.В., Козак Є.П. Теорія і методика викладання спортивних ігор (волейбол): навчальний посібник [для факульт. фіз. вих. і сп. вищих навч. закладів] /. – Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2015. – 232 с.
5. Письменний О. М. Навчання техніки волейболу в закладах освіти: методичні рекомендації. – Кривий Ріг: КП ДВНЗ «Криворізький національний університет», 2016. – 40 с.
6. Офіційні волейбольні правила 2013–2016: схвалені тридцять третім конгресом ФІВА. –К., 2012. –83с.
7. Шинкарук О., Мітова О. Система контролю підготовки початківців у командних спортивних іграх: проблемні питання та сучасні підходи. Спортивний вісник Придніпров'я. – 2017. – № 1. – С. 105-112.
8. Кушнірюк С.Г., Осіпов В.М. Спортивно-педагогічне вдосконалення: гандбол: [посібник для студ. вищ. навч. закл. фіз.вих., спорту і здоров'я людини]. Берд. держ. пед. ун-т. – Бердянськ, 2013. – 290 с.
9. Офіційні гандбольні правила 2016: схвалені Міжнародною федерацією гандболу. –К., 2016. 100 с.
10. Віхров К.Л. Футбол у школі. [навчально-метод. посібник]. Київ: Комбі ЛТД; 2002. 256 с.
11. Шевченко А., Ніколаєнко В. Удосконалення системи підготовки кваліфікованого спортивного резерву у футболі. Молодіжний науковий вісник Східноєвроп. нац. ун-ту імені Лесі Українки. – 2015. – №18
12. Столітенко Є.В. Фізичне виховання учнів 1-11 класів у процесі занять футболом. [навчально-метод. посібник]. Київ: ТОВ ВБ «Аванпост-Прим»; 2011. – 300 с.
13. Офіційні футбольні правила 2019/2020: схвалені ІФАВ. –К., 2019. 246 с.
14. Гандбол. Навчальна програма для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву, шкіл вищої спортивної майстерності. /Під ред. Данилова О.О., Кубраченко О.Г. – К., 2003. – 150 с.
15. Тищенко В.О. Гандбол : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – Запоріжжя. 2014. – 232 с.
16. Фролова Л. С. Методика навчання гандболу [навчально-методичний посібник]. – Черкаси, 2014. – 121 с.
17. Гра бадмінтон / А.В. Щербаков., Н.І. Щербакова: навчально-методичне видання. – М.: ТОВ «Цивільний союз», 2009. – 121 с.
18. Шиян О.В. Бадмінтон у системі фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку: метод. рекомендації (для вчителів фізичної культури). – Дніпропетровськ: ДДІФКіС, 2004. – 50 с.

Додаткова

1. Бадмінтон: навчально-методичний посібник / П. М. Індик, А. Є. Сірик. – Суми: Сумський державний університет, 2017. – 111 с.
2. Бадмінтон в системі фізичного виховання студентської молоді: методичні вказівки / В.М. Мачнев. - Оренбург: ГОУ ОДУ, 2003. – 27 с.
3. Камаєва О.К. Методичні рекомендації «Теоретико-методичні основи підготовки бадмінтоніста в умовах вузу» (для студентів денної форми навчання усіх спеціальностей Академії з дисциплін «Фізичне виховання», «Фізична

культура») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: О. К. Камаєва. – Х.: ХНАМГ, 2011. – 68 с.

4. Методика викладання бадмінтону в школі (5-11кл.): метод. розробка. / Ю.М.Шибасєва. – ГІМНАЗІЯ №1798 «ФЕНІКС». – 43 с.

5. Турманідзе В.Г. Вчимося грати в бадмінтон / В.Г. Турманідзе., А.В. Турманідзе. – М.: Чисті ставки, Бібліотека «Першого вересня». Серія «Спорт в щколу» вип. 25, 2009. – 32с.

6. Турманідзе В.Г. Методичні та біологічні основи розвитку силових здібностей бадмінтоністів: навчальний посібник / В.Г. Турманідзе, С.Н. Якименко, А.В. Турманідзе. – Омськ: В-во Ом. держ. ун-ту, 2011. – 140 с.

Електронні ресурси

1. Всесвітня федерація баскетболу. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.fiba.com/>

2. Федерація баскетболу України. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.fbu.ua/>

3. Всесвітня федерація волейболу. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.fivb.com>

4. 9. Федерація волейболу України. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.fvu.in.ua>

5. Федерація гандболу України. Офіційний сайт. Код доступу: <https://handball.net.ua/>

6. Всесвітня федерація гандболу. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.ihf.info/>

7. Федерація футболу України. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.ffu.ua/>

8. Всесвітня федерація футболу. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.fifa.com/>

9. 1.Федерація_бадмінтону_України. Офіційний сайт. Код доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>

10. Федерація бадмінтону України. Офіційний сайт. Код доступу: <https://ubf.com.ua/>

11.Бадмінтон. Вікіпедія. Код доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>

12.Правила гри у бадмінтон. Код доступу: <https://ubf.com.ua/pravila-gri-u-badminton/>

Рекомендована література (змістовий модуль 2):

Основна:

1. Ахметов Р.Ф. Легка атлетика / Р.Ф. Ахметов, Г.М. Максименко, Т.Б. Кутек. – Житомир, 2013. – 320 с. ISBN 978-966-485-060-2

2. Гацко О.В., Дерека Т.Г., Гнутова Н.П. Легкоатлетичні вправи: навчально-методичний посібник. – Київський університет імені Бориса Грінченка. – Київ, 2017р. – 148с.

3. Історія Легкої атлетики / Т.Г.Диба, О.В. Гацко // методичний посібник. – Київ: КМПУ імені Б.Д.Грінченка, 2005. – 60 с.

4. Легка атлетика: Курс лекцій з дисципліни «Легка атлетика» для студентів I-IV курсів спеціальності «Фізичне виховання» / Т.Г. Диба, О.В. Гацко. – КУ імені Бориса Грінченка, 2010. – 134 с.

Додаткова:

1. Волошин А.П. На олімпійській хвилі. – К.: «МП Леся», 2008. – 448 с.
2. Качківський І. Статистика 2016: легка атлетика / І. Качківський. – Вінниця, ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. – 488 с.
3. НОК про легку атлетику та В. Куца, Ю. Сєдих, В. Борзова, С. Бубку, Н. Добринську: оповідання / Олександр Мащенко. – К.: Грані – Т, 2010. – 96 с.
4. Козлова О. Система змагань з легкої атлетики (реформація, сучасний стан) / О. Козлова, Фахмі Р. Х Мухаммед // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2017. – № 2. – С. 27-31.

Електронні ресурси

1. Федерація легкої атлетики України. Офіційний сайт. Код доступу: <http://uaf.org.ua/>
2. Мир Легкой атлетики. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.mir-la.com/>
3. Вікіпедія. Офіційний сайт. Код доступу: <https://ru.wikipedia.org/wiki/>
4. Легка атлетика міста Києва. Офіційний сайт. Код доступу: <https://fla-kyiv.org.ua>
5. Проект «Дитяча легка атлетика IAAF» [Електронний ресурс]. Офіційний сайт – Режим доступу: http://man.gov.ua/ua/news/education_news/v-ukrayini-realizuyut-proekt--dityacha-legka-atletika-iaaf
6. Правила змагань IAAF 2016 - 2017р. Режим доступу: https://fla-kyiv.org.ua/files/IAAF_Competition_Rules_2016-2017_ua.pdf
7. Регламент змагань. Код доступу: http://uaf.org.ua/images/otherdocuments/calendar/2019/2019.01.11-12_kyiv/2019.01.11-12_reglament.pdf

Основна

1. Арефьев В.Г. Теорія та методика викладання гімнастики / В. Г. Арефьев, В. Ф. Шегімага, І. А. Терещенко. – Кам'янець-Подільський: ПП «Вид-во «ОПОМ», 2012. – 288 с.
2. Гімнастична термінологія: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів фізичного виховання і спорту / Ю.М. Салямін, І.А. Терещенко, С.П. Прокопюк, Т.М. Левчук. – Київ: Олімпійська література, 2010. – 144 с.
3. Стройові та загальнорозвиваючі вправи: методичний посібник / укл. П.І. Євстратов. – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2009. – 68 с.
4. Худолій О.М. Основи методики викладання гімнастики: навчальний посібник: в 2 т. / О.М. Худолій. – Харків: ОВС, 2008. – Т. 1. – 408 с.; Т. 2. – 464 с.

Додаткова:

1. Словник спортивних термінів з гімнастики (українсько-російсько-англійський) / укл. П.І. Євстратов, О.М. Киселиця. – Чернівці: Рута, 2007. – 110 с.
2. Техніка гімнастичних вправ: навч.-метод. посібник / укл. П.І. Євстратов, Я.І. Виклюк, О.Д. Гауряк, С.В. Мединський. – Чернівці: Рута, 2004. – 80 с

Рекомендована література (змістовий модуль 5):

Основна:

1. Теорія і методика фізичного виховання: підруч. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту: у 2 т. / [за ред. Т.Ю. Круцевич]. – Київ: Олімп. л-ра, 2017. – Т. 2. – 448 с.
2. Фізична культура. Навчальна програма для спеціальних медичних груп загальноосвітніх навчальних закладів І ступеня. В.І. Майєр. – Київ. 2005. – 38 с.
3. Деревянко В.В., Сілкова В.О., Перець Т.О., Силантьєв Д.О. Плавання в школі. Методичний посібник для вчителів фізичної культури загальноосвітніх навчальних закладів. - К.: Самміт-книга, 2012. – 176 с.
4. Шульга Л.М. Оздоровче плавання: Навчальний посібник / Л.М. Шульга. – К.: Олімпійська література, 2008. – 232 с.

Додаткова:

1. Т.Ю. Круцевич. Контроль у фізичному вихованні дітей, підлітків і молоді : навч. посіб. / Т. Ю. Круцевич, М.І. Воробйов, Г. В. Безверхня. – К. : Олімп. л-ра, 2011. – 224 с.
2. Теорія, методика та організація фізичного виховання у спеціальній медичній групі : навч. посіб. / І.Р. Бондар. – Л.: ЛДУФК, 2013. – 170 с.
3. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 1.– Тернопіль: Навчальна книга –Богдан, 2001. –272 с.
4. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 2.– Тернопіль: Навчальна книга –Богдан, 2002. –248 с.
5. Бикова В.А. Технологія прискореного навчання плаванню // Теорія і практика фізичної культури. – 2000. – № 16. – С. 41 -42.
6. Булгакова Н.Ж., Попов О.І., Распопова Е.А. Теорія і методика плавання. Посіб – вид. 2. – М.: Академія, 2014. – 320 с.
7. Глазько А.Б, Глазько Т.А. Екстенсивна методика навчання плаванню в умовах ліміту часу // Наукове обґрунтування фізичного виховання, спортивного тренування та підготовки кадрів з фізичної культури і спорту. – Мінськ, 2004. – С. 343 – 344.

Додаткові ресурси:

1. Федерація плавання України. Офіційний сайт. Код доступу:
<http://usf.org.ua/>
2. Європейська ліга водних видів спорту. Офіційний сайт. Код доступу:
<http://www.len.eu/>
3. Міжнародна федерація водних видів спорту. Офіційний сайт. Код доступу:
<http://www.fina.org/>

